

Meslektaşlarımızdan Gelen Cevaplar

Osman SALİHOĞLU

Cevap 1 — Meslek hayatıma yeniden başlamak kabil olsaydı ilk olarak inşaatın bütün nev'ini ve tecrübeli mühendis, kalfa ve işçileri ihtiva eden komple bir şantiyede vazife alır ve elimden gelen gayretle tatbikat cephesini kuvvetlendirmeye çalışırdım.

Cevap 2 — Yetişmekte olan bir mühendisin evvelâ kendisine güveninin artırılması, âmir mevkiindeki büyüklerinin ona samimi olarak davranması, doğru bildiği ve belleği hususları hiçbir mâni gözetmeksizin savunabilmeye alıştırılması. Ayrıca ileride kendisine tevdi edilmesi muhtemel idari vazifelerin icabı olan içtimai bilgileri arttırmak ve teknik kültürle beraber umumî kültürün de ehemmiyetine inanmasını temin etmek.

Cevap 3 — Meslek hayatının ve dolayısıyla inşaat mühendisliği dâmiasının hâl ve istikbalinin her türlü şaibeden uzak ve mesleğinin hakkı ile adamı olabilmesi bakımından okul devresinin sağlam ve metotlu bir tahsile dayanması gerekir. Ayrıca okul devresinde dahi nazari bilgilere paralel olarak ameli bilgilerinde okul programlarına alınarak nazari bilgiler derecesinde önemlendirilmesi.

Cevap 4 — Bir genç mühendisin okuldan sonraki hayatı, okul devresi içindeki durum ve ailevi vaziyeti ile değişebilir. Hayata atılan genç mühendisin, ilim, memuriyet veya serbest hayatı seçmesine göre mütalâada bulunabilir. Fakat herhalde, ona hangi saha olursa olsun herşeyden evvel maddi tatminin sağlanması gerekir. Genç mühendis intisap ettiği sahada kendi önünde olan ağabeylerinin her bakımdan kendisine örnek olmaları ve hiçbir surette kıskançlığın ve istisakalın bu genç dimağa intikal ettirilmemesi gerekir. Hatta bazen ufak da olsa gösterdiği muvaffakiyetlerde kendisini taltif etmek ve takdir etmek suretiyle çalışma azmini arttırmak âmirlik müessesesinin vazifesi olmalıdır.

MESLEK HAYATINIZDA EDİNDİĞİNİZ TECRÜBE VE GÖRGÜYE NAZARAN AŞAĞIDAKİ SORULARI CEVAPLANDIRMANIZI RICA EDERİZ :

Soru I — Meslek hayatınıza yeniden başlamak kabil olsaydı bu sefer, hangi hususlara daha çok önem verirdiniz?

Soru II — Yetişme devresinde bulunan bir mühendise kanaatinizce ne gibi beşeri, moral ve sosyal özellikler aşılanmalıdır?

Soru III — Meslek hayatının bugünkü ve yarınki ihtiyacı bakımından lüzumlu bilgilerin okulda hazmedilebilmesi için bir mühendisin yetişme devresinde tatbik edilecek öğrenim sistemi nasıl olmalıdır?

Soru IV — Okul devresinden sonra meslek hayatına cabuk ve iyi intibak sağlamak için genç mühendise meslek hayatının ilk senelerinde ne gibi hususlar sağlanmalıdır?

Soru V — Mühendislik mesleğini seçen bir gencin bu seçimine tesadüflerden ve maddi faktörden çok heves ve kabiliyetinin rol oynayabilmesi için yapılması gerekli şeyler nelerdir?

Soru VI — Meslektaşlarımızın mühendislik konusundaki milletlerarası ilâçlemeleri yakından takip edebilmeleri ve memleketimizde tatbik imkânları bulabilmeleri için dış âlemle ne gibi münasebetler kurulmalıdır?

Soru VII — Bir mühendis bir hâdisede karara varırken kanatlarını tahrif etmeye zorlayan âmiller karşısında ne şekilde hareket etmelidir?

Soru VIII — Memleketimizde inşaat mühendisliği tatbikatının ilerlemesinde işçi ile mühendis arasında ara sınıfların teşekkülüne ihtiyaç olduğuna göre, en kısa yoldan bu ara sınıfların yetişmesi ve iş kalitesinin yükselmesi için düşünceleriniz nelerdir?

Soru IX — Bir inşaat işini üç safhaya ayırırsak, bu safhalardan birincisi proje ve konsepsiyon, ikincisi bizzatlı inşaat ve üçüncüsü kalite kontrolü olduğuna ve mühendisler en fazla birinci ve üçüncü safhalarda müessir olabildiklerine göre, mühendislerden âzami randıman alınabilmesi için meslektaşlarımızın gerek işçi ile, ara meslek sınıflarıyla ve sermaye sahipleriyle ve gerek kendi aralarında tesis etmeleri lâzım gelen münasebetler nelerdir. Bu münasebetlerden ne faydalar sağlanabilir?

Soru X — Yapı Polisinin lüzumu hakkında ne düşünüyorsunuz?

T.M.H.

Cevap 5 — Mühendislik, ilmin müspet bir dalı olduğuna ve bunun kuvveti de matematiğe dayandığına göre, bence bu branşın seçiminde işi tesadüften ziyade matematik sevgisi ve bundaki muvaffakiyete göre tâyinde isabet olur.

Cevap 6 — Bugünün dev adımı ile ilerliyen tekniğinin yanında mühendise düşen vazife kendi branşı içinde olsun en iyiye ve en doğruya ulaşma bakımından gayret göstermektir. Bu gayretin esas da-

yanığı beynelmilel lisanlardan birisinin bilinmesi ile mümkündür kanatindeyim. Hal böyle iken bugün mekteplerimizde öğretilmekte olan lisanlarla yetinen birçoklarımız yabancı dilde yazılı literatürü takip edecek durumda olmadığı bir gerçektir. İşin bu cephesini okul eğitiminde dikkate almak suretiyle daha iyi yetiştirici lisan eğitimi tatbikini zaruri görmekteyim. Devlet dairelerinde çalışmakta olan mühendislerin bazı Umum Müdürlüklerin tatbik etmekte oldukları gibi Garp memleketleri ile temaslarını sağlanmasının uygun olacağı. Ayrıca bütün resmi dairelerde mecburi olarak kütüphane tesisi ve her yıl bütçelerine muayyen nisbette kitap ödeneği konmasının devletce sağlanmasının temini.

Cevap 7 — Mühendis, tetkik ve kontroluna memur edildiği bir işde teknik bilim ve vicdan sesinden gayri hiçbir baskı ve tazyiki kabul edebileceğine inanmıyorum. Böyle bir hâl vâki olduğu takdirde o mühendisin ahlakının zayıflığına hükmetmek gerekir. Mühendis, her şeyden evvel bulunduğu pozisyon, mevki ve masanın mertebesi ne olursa olsun, onur gerektiği zaman biranda bırakabilecek karakter ve seciye de olması elzemdir.

Cevap 8 — Bence herşeyin iyi eğitimi mümkün olur. Bunun için mühendis işçi arasında lüzumu herkesce kabul edilen teknik bir personel sınıfı lüzumuna inanıyorum. Ancak bugün olduğu gibi bu sınıf değişik unvanlarla ve değişik metodlarla yetiştirilen karmakarıksık şekilden kurtarılacak tek bir sınıf haline getirilmelidir.

Bunun için kanatımca san'at ve yapı okullarından mezun elemanlardan tatbikatta en az iki yıl çalışmış olanlar branşlarına göre 2-3 yıllık teknik bir eğitime tâbi tutulduktan sonra Fen memuru olarak hayata atılmalı ve artık bu sahada bunlardan gayri hiçbir elemanın müdahalesi olmamalıdır.

Cevap 9 — Mühendislerin görevleri o kadar komplike ve büyüktür ki, bunun tatbikatta kategorile-

re ayırmak mecburiyeti doğmuştur. Bir projenin yapılması ve bir onun tatbikatı şeklinde iki büyük safha arzeden bu cihetin birbirleri ile tedahül halinde olduklarını unutmamak gerekir. Bu bakımdan proje tatbikatçısı mühendisin de ikaz ve değişiklik talepleri önemle dikkate alınması gerekir. Bazı dairelerde olduğu gibi merkezîyetçi zihniyet ve merkezin her şeyi daha iyi bilir iddiası neticede memleket ekonomisi üzerinde direkt olarak tesiri olan inşaat mevzuu memleketin aleyhinde bir seyir takip eder. Eskiden kalma kötü bir zihniyet merkezden verilen her hangi bir talimatın münakaşa edilmeksizin tatbikatını istemek gibi kötü zihniyetlerin zamanla değişeceğine inanarak ümitliyiz. Vazifeli mühendisin kendinden önde ve kendinden sonra gelen diğer elemanlarla âhenkli ve işbirliği sağlaması neticede meydana gelecek olan işin sélâmeti bakımından lüzumludur.

Cevap 10 — Yapı polisi tâbiri tahminime göre garp memleketlerinde kontrol mühendislerine verilen isimdir. Bence kontrol mühendisliği tâbiri bünyemize daha uygundur. Ancak, hâlen birçok yerlerde olduğu gibi fen kurullarında tek mühendis olmadığı halde kapılarında kontrol mühendisliği yazıldığı gibi, vazifellere de kontrol mühendisi denmektedir. Bu hâl mühendisler zümresini topyekûn istiskal olduğundan Mühendisler Odasının gerekli tedbirler almak suretiyle bu ciheti önlemesi şayanı arzudur.

Reşit TEZEREN

○

Cevap 1 — Birsürü nazariyelerin basitleştirilmiş tatbikatında çalışmayı ve bunları yaymayı istedim. Aslında bu; mühendisliğin kendisi, geleceği ve halidir. Nazariyelerin yürüyüşünde görülen ağırlık ve zorluğun rahatlık bulması uğrunda uğraşır ve basitliği yaymaya ve edinmeye çalışırdım.

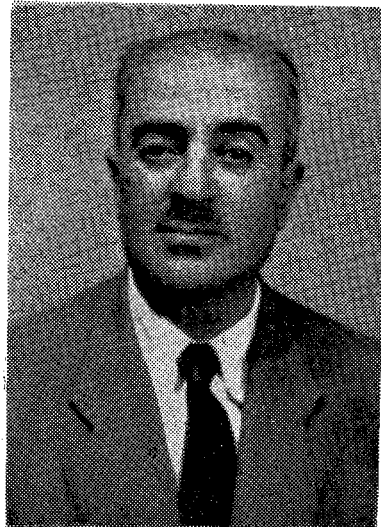
Cevap 2 — Bir mühendisin gördüklerini intizam içinde gerçekleştirmesi lâzım geldiğine göre; intizamın, mühendislik ilminin materyeli olduğunu bilmesini, beraberinde ya-

Osman SALİHOĞLU

şayacaklara karşı müsamahalı ve fedakâr olmasını sağlamaya çalışırdım.

Cevap 3 — Öğretim sistemi dar geçitlerden yürütülmektedir. Bu sistemin devamlı bir gidiş içinde yürütüldüğü düşünülürse de lüzumsuz yığınlardan kurtarılamadığı bir gerçektir. Anlayış havasının bu yığınlara hâkim olması ve teneffüs edilmesi gerekir. Garbı görmek ve buradan gelebilecek esansların neler olabileceğini kestirmek; bu atmosferin teneffüs ve teessüs için zaruridir, güzergâhın dikenli ve mânialı olması yürüyüşe zorluk katıyorsa bu; nelerin esans ve talebe ağızyla püf noktaları olduğunu bilememekten gelmektedir. Bu alanda verilmiş

Reşit TEZEREN

örneklere önem verilmesi de lâzımdır. Kendimizi büyük görmenin taşıdığı ârizaları gidermek; garbın verdiklerini taklitle değil, şarka yaraşan bir sezikle alarak mümkün olur.

Cevap 4 — Genç mühendis; kendisini çeken bir megalomani içindedir. Ona şefkat, ciddiyet ve fedakârlık hazırlayacak vasat'a lüzum vardır. Kendisini ihata edecek bu vasat ve onun sağlayacağı atmosfer onu olgunlaştırabilir.

Cevap 5 — Mühendis olabilmenin karakterini yatan vasatlar bu hususta isabetli kararlar almayı sağlayacak en emin bir çaredir.

Cevap 6 — Dış âlemle temas görgüylü artırır, bunun imkânsızlığı halinde onun kadar faydalı nazari temaslara ele alınabilir, bunlar görgünün verebildiğini verecek kıvamda olmalı, toplum bu kıvama değer katmalıdır. Bu yoldaki verim ise 3 üncü cevapta söylenilen esansların yani püf noktalarının yaygın olması ile sağlanır, bir sır olarak kalan bilgiler topluma istediği dinamik enerjiyi veremez.

Cevap 7 — Mühendis olmadan evvel iyi insan olabilmek, insanlığı, memleketi ve vatandaşlarını sevmek lâzım gelir.

Cevap 8 — Ara sınıfın arada kalmaması, yükselebilmesi, yani insanlığının gemlenmemesi lâzımdır. Bu sınıfın yükselmesini önlemek en kıymetli varlığından mahrum etmek demektir. Şüphe yokki bu; insan haklarına aykırıdır.

Cevap 9 — Konsepsiyonla gerçek; konsepsiyonun derin ve ihatalı olması ile değerlenir. O halde konsepsiyonun ve gerçeğin faydasını artıracak tedbirleri ihmal etmemek, ileri bir fikirden doğan enerjiler edinmek, bunları sermayedara, ara sınıflara ve işçiye iletmek, dirayet ve kıyaset gösterilmesi lâzım gelir. Birleşik kaplar dengesini andıran bu karşılıklı verimlerle organizasyon kemalini bulur. Aranan güc elde edilir. Mühendisle beraber çalışanlar bu gücü bulmalı, yaşama ve beraberce yaşatmalıdır.

Cevap 10 — Yapı polisinin faydasına inanıyorum.